

VOORLOPIG VERSLAG

No. 4

Algemene beschouwingen

§ 1. Inleidende opmerkingen

Bij de behandeling van dit wetsontwerp in de afdelingen der Kamer werd algemeen instemming betuigd met het voornemen der Regering om een reorganisatie der belastingrechtspraak te bevorderen. De argumenten, welke in paragraaf 1 van de Memorie van Toelichting voor de noodzaak van een herziening der bestaande wettelijke regeling worden aangevoerd, kon men in hoofdzaak onderschrijven.

Zeer vele leden stemden bovendien in met de opvatting der Regering, dat een afdoende verbetering slechts kan worden verkregen door de belastingrechtspraak te doen uitoefenen door personen, die zich geheel aan die taak kunnen wijden (beroepsrechters).

De opvatting van de Regering, dat de huidige weinig formalistische procedure in beginsel dient te worden gehandhaafd, kon men onderschrijven, terwijl men de voorgestelde aanvullingen op dit punt even zovele verbeteringen achtte.

§ 2. Opdracht aan de gerechtshoven

Nagenoeg algemeen uitte men ernstige bezwaren tegen de kern van de voorgestelde regeling, welke beoogt de rechtspraak in fiscale zaken op te dragen aan de gerechtshoven, met name aan nieuw te vormen belastingkamers bij die colleges. Men had een duidelijke motivering van het voornemen om de nieuwe organisatie van de belastingrechtspraak te incorporeren in de gewone rechterlijke macht, in de Memorie van Toelichting gemist, en men zou dan ook gaarne alsnog van de Regering vernemen, welke redenen haar daartoe gebracht hebben.

De belastingrechtspraak — zo werd door vele leden betoogd — heeft een geheel ander karakter dan de gewone rechtspraak en speelt zich ook in een andere sfeer af. Het is een groot voordeel van de huidige procedure bij de raden van beroep, dat deze in het algemeen in een wat gemoedelijke, eenvoudige sfeer plaats vindt. De belastingplichtige, die zelf zijn belangen bepleit, vindt een rechter, niet in toga gekleed, die hem in een weinig plechtige omgeving ontvangt. Dit stelt hem op zijn gemak en maakt hem de toegang tot de rechter gemakkelijk. Op dit belangrijke punt winnen de huidige raden van beroep het vrijwel zeker van de gedachte belastingkamers, welke zich noodzakelijkerwijs zullen moeten aanpassen aan de meer plechtstatige gewoonten van het gerechtshof, welk college voor verreweg de meeste fiscale zaken als een te hoog niveau beschouwd moet worden. Voor hen, die betrokken zijn bij zaken van gering financieel belang — en dat zijn bij de fiscale rechtspraak de meeste —, betekent de voorgestelde regeling dan ook reeds om deze reden geen vooruitgang, zo meenden deze leden.

Een ander bezwaar tegen de instelling van belastingkamers bij de gerechtshoven zagen deze leden in het feit, dat hiermede in deze colleges een vreemd element wordt gebracht, hetgeen nadelig lijkt voor de homogeniteit dier colleges. Men onderschreef ten deze de argumentatie van de presidenten der gerechtshoven in hun adres van Januari 1955 aan de Minister van Justitie, van welk adres de Kamer een afschrift heeft ontvangen.

Nu wijst de Memorie van Toelichting wel op het feit, dat sinds de dertiger jaren de door de raden van beroep te hanteren rechtsstof in snel tempo is uitgebreid, doch hierbij wensden deze leden op te merken, dat men bij kennisneming van de gewone gang van zaken bij deze raden constateert, dat het merendeel van de geschillen van eenvoudige aard is en loopt over feitelijke vragen. Voor de oplossing van deze geschillen is — aldus deze leden — niet steeds omvangrijke kennis van het belastingrecht vereist; kennis van plaatselijke verhou-

dingen is ten deze vaak van meer betekenis en hierin staan de leden van de raden van beroep vóór bij de toekomstige raads-heren. Er zijn immers thans 15 raden van beroep, waarvan verschillende een betrekkelijk groot aantal leden-plaatsvervangers bezitten, welk aantal bij de toekomstige 5 belastingkamers uiteraard sterk gereduceerd zou worden. Dit vooropstellende, waren deze leden intussen met de Regering van oordeel, dat aan de noodzakelijke kennis van het belastingrecht bij menig lid van een raad van beroep het een en ander ontbreekt. Zij achtten het dan ook dringend gewenst het beroepselement bij de raden te versterken, b.v. door — naar analogie van de organisatie van de raden van beroep voor de sociale verzekering en van de ambtenarengerechten — de eis te stellen, dat de voorzitter een jurist is, die van het belastingrecht een speciale studie heeft gemaakt, dan wel (naar door sommigen van de hier aan het woord zijnde leden werd bepleit) een afgestudeerde van de belastingacademie. Het ging deze leden echter te ver, de rechtspraak, tot heden uitgeoefend door de raden van beroep, voortaan aan de gewone rechterlijke macht, met name aan de gerechtshoven, toe te wijzen. Hun voorkeur ging uit naar handhaving van de bestaande raden, zij het dan gereorganiseerd in dier voege, dat het beroepselement wordt versterkt.

Mocht deze gedachte op onoverkomelijke bezwaren stuiten en overdracht van de taak van de raden van beroep aan de gewone rechterlijke macht onvermijdelijk zijn, dan zou naar de mening van deze leden het aanwijzen van bepaalde rechtbanken, voor deze taak uitgebreid met belastingkamers, veel juister zijn dan het belasten van de gerechtshoven met deze nieuwe opdracht.

Verscheidene leden sloten zich bij deze conclusies aan.

Vele andere leden merkten daartegenover op, dat de huns inziens bijzonder zware eisen, die aan de te benoemen beroepsrechters in fiscale zaken zullen worden gesteld, er toe moeten leiden, dat aan de nieuwe colleges een status wordt toegekend, welke veeleer ligt op het niveau van de gerechtshoven dan op dat van de rechtbanken. De door hun medeleden verdedigde opvatting, dat kennis van locale verhoudingen van meer belang zou zijn dan een gedegen kennis van het belastingrecht, achtten zij onjuist. Een versterking van het beroepselement in de raden zou dan ook naar hun mening onvoldoende zijn; alle leden van een raad behoren beroepsrechters te zijn. Toch betwijfelden ook deze leden of het inderdaad wenselijk is, de belastingrechter in de gerechtshoven te incorporeren. De bezwaren, tegen deze gedachte aangevoerd in het voornoemde adres van de presidenten der gerechtshoven, schenen ook hun niet van belang ontbloot. Met name vreesden zij (evenals de leden, die vóór hen aan het woord waren), dat de belastingkamers een vreemd element in de gerechtshoven zullen vormen, dat met de andere kamers weinig samenhang zal vertonen. Zij vroegen zich af, of niet een oplossing gevonden zou kunnen worden door het instellen van zelfstandige colleges (eventueel hoven) voor belastingzaken, welker voorzitters in rang zouden moeten worden gelijkgesteld met de presidenten van de bestaande gerechtshoven, in plaats van — zoals in het systeem, dat het wetsontwerp zich denkt, wel praktijk zal worden — met de vice-presidenten van die hoven. Gaarne zouden deze leden, alvorens hun standpunt definitief te bepalen, het oordeel hieromtrent van de Regering vernemen.

Tegen het instellen van belastingkamers bij de rechtbanken, met deelneming van lekenrechters daaraan, zouden deze leden bepaald bezwaar hebben. Zij vreesden, dat zulk een constructie in organisatorisch opzicht tot verwarring zou leiden. Juister zouden zij achten een sluitend systeem van administratieve rechtspleging — van hun zijde reeds bij tal van gelegenheden bepleit —, waarin de raden van beroep voor de belastingen een centraal punt kunnen zijn, juist omdat er reeds tientallen jaren een ervaring mede is opgedaan, die zeker niet onbevredigend is geweest. Bestaan ook hiertegen overwegende bezwaren, dan zou naar het oordeel van een aantal van deze leden wellicht een constructie aanbeveling verdienen als gevonden wordt bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven, waarin naast vaste rechters andere deskundigen als bijzitters zitting hebben.

De vele leden, die eerder aan het woord waren, konden vooralsnog niet inzien, dat aan de belastingrechters zulke bijzonder zware eisen worden gesteld. Hun taak is — zo be- toogden zij — over het algemeen lichter dan die van de niet gespecialiseerde rechter. Het terrein van hun bemoeiing is immers kleiner en ook zijn de zaken grosso modo niet bijzonder ingewikkeld. De materie, die een rechtbank b.v. op het terrein van het handelsrecht te behandelen krijgt, is gewoonlijk aanzienlijk meer gecompliceerd. Deze leden zouden het dan ook in hoge mate onbillijk vinden, indien de leden van de belastingkamers hoger gesalarieerd zouden worden dan de rechters in de arrondissementsrechtbanken. In dit verband stelden zij de vraag, of bij de keuze van het door de Regering voorgestelde systeem de kwestie van de salariering wellicht een bijzondere rol heeft gespeeld. Wanneer voor de functie van belastingrechter bij de rechtbank niet voldoende goede krachten zijn te krijgen, zou dit een gevolg kunnen zijn van het feit, dat de leden van de rechterlijke macht nog te laag worden gesalarieerd. Het uitgangspunt echter, dat de belastingrecht- spraak zwaarder zou zijn, wezen deze leden volledig van de hand.

Bedenkelijk achtten zij het ook, dat de gerechtshoven, die van de aanvang af als appèl-colleges bedoeld zijn, thans belast zouden worden met rechtspraak in eerste instantie, gelijk ook in het meergenoemde adres van de presidenten der gerechtshoven wordt opgemerkt.

Gezien de bedenkingen, die van de zijde der gerechtshoven tegen het wetsontwerp kenbaar zijn gemaakt, zou men het algemeen op prijs stellen, indien de Regering het door de Hoge Raad uitgebrachte advies, waarop zij zich meermalen beroept, ter kennis van de Kamer, c.q. van de Commissie van Voorbereiding zou willen brengen.

3. De competentie van de nieuwe colleges

Dat de nieuwe colleges mede als rechter zullen gaan optreden voor de behandeling van successie-, overgangs- en schenkingsrecht en voor de grondbelasting en daarmede gelijk te stellen heffingen, werd door zeer vele leden toegejuicht. Zij drongen er op aan, dat ook de rechtspraak in zake de rechten van zegel en registratie zo spoedig mogelijk aan de nieuwe colleges zal worden toevertrouwd. Het argument, dat het aantal procedures op laatstbedoeld gebied slechts gering is, konden zij bezwaarlijk hoog aanslaan. Men kan immers veilig aannemen, dat dit voor een belangrijk deel zijn oorzaak juist vindt in het feit, dat volgens de geldende wetgeving slechts de weg naar de civiele rechter openstaat, waardoor de procedure niet slechts langdurig en kostbaar wordt, doch bovendien riskant, omdat veelal zowel de rechter als de advocaat, aan wie men de behartiging van zijn belangen pleegt over te laten, niet over voldoende deskundigheid in deze speciale materie beschikken. Deze leden zouden het daarom op prijs stellen, indien de Regering alsnog zou overwegen het wetsontwerp met de ter zake nodige bepalingen aan te vullen.

Met het handhaven van de Tariefcommissie als afzonderlijke rechter op het terrein van invoerrechten en omzetbelasting kon men zich op de in paragraaf 3 van de Memorie van Toelichting aangegeven gronden verenigen, al merkten vele leden daarbij op, dat de „zelfstandige onderzoeken”, die door het secretariaat van de Tariefcommissie worden verricht, in bepaalde gevallen de indruk wekken, dat de zaak reeds beslist is, voordat de mondelinge behandeling is begonnen.

Artikelen

Artikel 2, lid 2. Wordt in de definitie van „belanghebbende” wel voldoende rekening gehouden met de positie van de gemachtigde, door wie het beroepschrift eventueel is ingediend? Uit artikel 12 kan worden afgeleid, dat de gemachtigde als zodanig geen „belanghebbende” is in de zin van artikel 2, tweede lid, ook al zou hij, indien het beroepschrift door hem werd ingediend, naar de letter daaronder kunnen worden begrepen.

Volgens de bestaande jurisprudentie moet, indien een beroepschrift door een gemachtigde is ingediend, de uitnodiging,

bedoeld in artikel 11 van de Wet op de raden van beroep voor de directe belastingen (overeenkomend met artikel 6 van het wetsontwerp) aan de gemachtigde worden toegezonden en niet aan de belastingplichtige, en hetzelfde geldt voor het vertoogschrift en voor de uitspraak op het beroepschrift. Artikel 6, tweede lid, artikel 8, vierde lid, en artikel 16, derde lid, van het ontwerp kunnen doen vermoeden, dat dit in de toekomst anders zal worden. De bestaande toestand schijnt echter de voorkeur te verdienen.

Afgezien hiervan, vroegen de hier aan het woord zijnde leden zich af, of het geen aanbeveling zou verdienen de positie van de gemachtigde enigszins uitvoeriger te regelen, in afwachting van een wettelijke regeling van het beroep van belastingconsulent, die zij noodzakelijk achtten.

Artikel 2, lid 3. Waarom is de vertegenwoordiging van minderjarigen en onder curatele gestelden, in afwijking van wat elders in de fiscale wetgeving geldt, imperatief voorgeschreven?

Artikel 5, lid 2. Het bepaalde in lid 2 was aan vele leden niet geheel duidelijk. Is met „voorzitter van de kamer, die de zaak in behandeling neemt” de voorzitter van de belastingkamer van de Hoge Raad bedoeld? Zo ja, dan lijkt het wat wonderlijk om deze autoriteit te belasten met een dergelijke beslissing van feitelijke aard. Voor het overige betwijfelden deze leden, of aan het in lid 2 bepaalde wel ooit behoefte zou bestaan. Zij zouden gaarne inlichtingen ontvangen over de betekenis voor de praktijk van het bestaande artikel 29, lid 2, van de Wet op de raden van beroep.

Artikel 5, lid 4. Gezien het geringe bedrag van het griffierecht, leek het bepaalde in lid 4 aan vele leden overbodig.

Artikel 5, lid 5. Wie is de „betrokken voorzitter”, indien de uitspraak afkomstig is van een enkelvoudige kamer, met name indien bij het gerechtshof meer dan één meervoudige kamer bestaat?

Met het oog op de geheimhouding behoren, naar de mening van vele leden, geen afschriften, doch slechts uittreksels — zonder namen en andere bijzonderheden, die niet relevant zijn — te worden verstrekt. Het woord „afschrijven” zou derhalve dienen te vervallen.

Artikel 6, lid 1. Ook hier rees de vraag, welke voorzitter moet optreden, indien er meer dan één meervoudige kamer bij het gerechtshof is. De toewijzing van de zaak aan een bepaalde kamer geschiedt nl. eerst later (zie artikel 9).

Artikel 7. Welke redenen zijn er om, door de niet-ontvanke-lijkheid facultatief te maken, af te wijken van de bestaande toestand?

Artikel 8, lid 1. Gevraagd werd of het, op het voetspoor van het bepaalde in artikel 19, lid 2, geen aanbeveling zou verdienen tevens inzending van een afschrift van het beroepschrift te verlangen. Het origineel van het beroepschrift kan dan ter griffie van het gerechtshof blijven.

Artikel 8, lid 3. Wat zijn de gevolgen, indien de inspecteur zijn vertoogschrift niet ondertekent? Mag dan op de inhoud daarvan geen acht worden geslagen? Waarom wordt, in afwijking van de bestaande tekst (artikel 11, lid 3, van de Wet op de raden van beroep), de eis van ondertekening gesteld?

Artikel 8, lid 4. Sommige raden van beroep stellen er prijs op, dat de inspecteur aan de raad, behalve zijn vertoogschrift, mede inzending bepaalde tot zijn dossier behorende stukken, zoals aangiften, afschriften van bezwaarschriften, verdere correspondentie. Tegen deze praktijk hadden vele leden geen bezwaar; zij meenden echter, dat dan uit de wet dient te blijken, dat dergelijke stukken moeten worden beschouwd als bijlagen van het vertoogschrift, zodat ook daarvan afschriften aan de belanghebbende worden toegezonden.

Artikel 9. Dit artikel bestendigt de in belastingzaken bestaande praktijk, dat stukken, die na het vertoogschrift worden ingezonden, niet behoren tot de gedingstukken, waarop bij de beslissing acht mag worden geslagen. Ondanks de door het ontwerp geschapen mogelijkheid van het vragen van akte ter zake van mondelinge verklaringen ter zitting — welke mogelijkheid

de hier aan het woord zijnde leden toejuichten — kan het in ingewikkelde zaken bijzonder nuttig zijn om vóór de mondelinge behandeling nog gelegenheid te geven tot schriftelijke repliek en dupliek. Deze leden zouden daartoe gaarne de mogelijkheid geopend zien, zij het eventueel onder de beperkende bepalingen, dat van deze mogelijkheid slechts gebruik kan worden gemaakt, indien belanghebbende binnen b.v. 10 dagen na de ontvangst van het vertoogschrift zijn verlangen daartoe kenbaar maakt.

Artikel 10, lid 1. Waarom wordt hier gesproken van „de kamer”, terwijl overigens in hoofdstuk II telkens de term „het gerechtshof” wordt gebezigd?

Artikel 10, lid 2. De formulering van dit lid, hoezeer aan de bestaande wetgeving ontleend, maakt ten onrechte onderscheid tussen de inspecteur en de belanghebbende. De gelijkheid van partijen dient mede in de tekst van deze bepaling tot uiting te worden gebracht.

Artikel 10, lid 4. Volgens de geldende wet wordt de — voorlopige — beslissing om de zaak door een enkelvoudige kamer te doen beslissen aan de inspecteur en belanghebbende medegedeeld, voordat de datum van de mondelinge behandeling wordt vastgesteld (artikel 13bis). Dit systeem scheen vele leden beter dan dat van het ontwerp, waar het verzoek om behandeling door de meervoudige kamer pas kan worden gedaan op een ogenblik, waarop de datum van behandeling reeds is vastgesteld.

Artikel 12, lid 1. Kan de beschikking nog op de zitting worden genomen en dient zij schriftelijk te geschieden?

Artikel 12, lid 2. Vele leden zouden het juist achtten, de regeling, in de tweede zin vervat, te vervangen door een bepaling, analoog aan het in de tweede zin van lid 1 ten aanzien van de gemachtigde voorgestelde. Erkennend, dat het bezwaarlijk zou zijn belastingadviseurs of belastingconsulenten onbeperkt toe te laten, nu deze titels onbeschermd zijn, achtten deze leden het anderzijds onredelijk om aan advocaten een bevoorrechte positie te verlenen boven bona fide deskundigen op fiscaal terrein.

Andere leden meenden daarentegen, dat het aanbeveling zou verdienen met zoveel woorden in de tekst te vermelden, dat een advocaat niet geweigerd kan worden. Thans volgt dit alleen uit het verband tussen het eerste en tweede lid.

Artikel 12, lid 3. Naar de mening van vele leden dient ver-
daging imperatief door de wet te worden voorgeschreven voor het geval, dat het gerechtshof eerst op de zitting de vertegenwoordiging door een bepaalde gemachtigde (lid 1) of de bijstand van een belanghebbende vergezellende persoon (lid 2) weigert, omdat belanghebbende daardoor in overwegende mate in zijn mogelijkheden tot verdediging wordt geschaad.

Artikel 13, lid 1, 2°. Deze bepaling geeft aan het gerechtshof de bevoegdheid ook bij derden inlichtingen in te winnen. Vele leden konden niet zien, dat de derde verplicht is de gevraagde inlichtingen te verstrekken. Is hier geen sanctie nodig?

Een termijn van vijf dagen (zie ook de artikelen 14 en 15) scheen deze leden wel bijzonder kort. Verlenging tot 10 dagen zou huns inziens aanbeveling verdienen.

De woorden „op verzoek van de belanghebbende partij” zouden in verband met de definitie van „belanghebbende” in artikel 2, lid 2, verwarrend kunnen werken. Beide partijen zullen toch zeker om verlenging van de termijn mogen vragen? Ware het niet beter deze woorden te schrappen?

Artikel 13, lid 3. In de vrije bewijsleer, die ook voor de procedure voor de belastingkamer van het gerechtshof zal worden gehandhaafd, spreekt deze bepaling vanzelf. Is zij daarom niet overbodig?

Artikel 14, lid 1. Nu getuigen en deskundigen blijkens artikel 14, lid 2, gedwongen kunnen worden te verschijnen, vroegen vele leden zich af, of de termijn niet in overeenstemming dient te worden gebracht met de termijn bij civiele procedures.

Artikel 14, lid 6. Waarom is niet overgenomen de in lid 4 van artikel 15bis van de geldende wet voorkomende bepaling,

dat de termijn, binnen welke de partijen in de gelegenheid zijn van hun gevoelen te doen blijken, voor beide partijen gelijk moet zijn?

Verwezen werd voorts naar de opmerkingen betreffende de woorden „op verzoek van de belanghebbende partij” bij artikel 13, lid 1, 2^e.

Artikel 15. In dit artikel wordt niet gesproken over het proces-verbaal, dat van het horen van getuigen wordt opgemaakt. Ook hiervan moet toch een afschrift aan partijen worden toegezonden.

Hierbij wordt aangenomen, dat het horen van getuigen ter zitting geschiedt, zodat beide partijen daarbij tegenwoordig kunnen zijn. Het zou echter aanbeveling verdienen, dit uitdrukkelijk in de wet vast te leggen, evenals het recht van partijen, om aan de getuigen, die worden gehoord, zelf vragen te stellen.

Artikel 18. Vele leden merkten op, dat het gewenst zou zijn, dat de afschriften van de uitspraken van het hof, die aan de belastingplichtigen worden verstrekt, mededeling omtrent de mogelijkheid van beroep in cassatie zullen bevatten.

Artikel 19. Verdient het geen aanbeveling de termijn voor het instellen van beroep in cassatie te verlengen en in overeenstemming te brengen met wat in civiele zaken geldt (artikel 398 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering)?

Artikel 20. Kan deze bepaling niet mede toepasselijk worden verklaard voor het geval, dat het beroepschrift in cassatie bij een onbevoegd gerechtshof is ingediend?

Artikel 20, lid 2. Opgemerkt werd, dat de terminologie van deze bepaling, die spreekt van „het” beroepschrift, niet geheel zuiver is. Kan niet beter worden gesproken van „een” beroepschrift?

Artikel 22. Vele leden hadden er bezwaar tegen, dat de zaak in cassatie uitsluitend door een advocaat kan worden pleit. Onder erkenning van het feit, dat, zolang geen wettelijke regeling van het beroep van belastingconsulent bestaat, nodig is te voorkomen, dat ook volkomen ondeskundigen worden toegelaten, zou het recht om te pleiten huns inziens althans mede moeten worden toegekend aan hen, die bij de invoering der wet tot raadsheer in een belastingkamer benoembaar zijn zonder aan de eisen van artikel 64 van de Wet op de Rechterlijke Organisatie en het Beleid der Justitie te voldoen. Een en ander geldt zowel voor de belastingadministratie als voor de belanghebbende.

Artikel 24. Welke zijn de motieven geweest om de Hoge Raad, in afwijking van de geldende wet en in afwijking ook van artikel 424 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, de bevoegdheid te geven om feitelijke kwesties van ondergeschikte aard zelf te beslissen? Voorshands hadden vele leden daartegen ernstig bezwaar, zeker indien de voor artikel 22 voorgestelde tekst gehandhaafd blijft, die zowel de inspecteur als de belanghebbende en zijn deskundige gemachtigde of bijstand het recht tot meespreken in de cassatieprocedure ontzegt.

Andere leden stonden, vooral uit een oogpunt van kostenbesparing, sympathiek tegenover de in artikel 24 voorgestelde regeling.

Artikel 27, lid 2. Dat het ontwerp de benoembaarheid tot lid van een belastingkamer mede openstelt voor personen, die niet aan de eisen van artikel 64 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering voldoen, juichten vele leden toe. Niet duidelijk was het hun echter, waarom deze uitzondering aan een termijn van 10, eventueel 15 jaar, is gebonden. Het staat immers bij voorbaat vast, dat het afleggen van het examen in de belastingwetenschappen aan de Rijksbelastingacademie een veel betere waarborg voor een goede vervulling van het lidmaatschap van een belastingkamer geeft dan een doctoraal examen in de rechten, mede omdat ook de algemeen juridische vorming aan de Rijksbelastingacademie daartoe ruimschoots voldoende is.

Andere leden achtten de onderhavige bepaling als overgangsregeling aanvaardbaar.

In aanmerkelijk mindere mate — zo vervolgden de eerder bedoelde leden — is deze speciale deskundigheid op het fiscale terrein aanwezig bij candidaat-notarissen. Zij zouden er

niettemin geen overwegend bezwaar tegen hebben om ook voor candidaat-notarissen de mogelijkheid tot benoeming open te houden, doch zij vroegen zich wel af, of dan de kring nog niet ruimer moet worden getrokken. Met name dachten zij hier aan accountants met een ruime ervaring op belastinggebied, hetzij bij de Rijksaccountantsdienst, hetzij als belastingconsulent verkregen. Mede in dit verband zouden deze leden gaarne vernemen wat de Regering verstaat onder „een daarmee” — dat is met het examen in de belastingwetenschappen aan de Rijksbelastingacademie — „gelijkgesteld examen”, zomede wie zal uitmaken of deze equivalentie aanwezig is. Zij zouden de voorkeur geven aan een enigszins nauwkeurige concretisering.

Vele andere leden zouden in dit verband gaarne vernemen, waarom niet de economen, die met goed gevolg de speciale academische opleiding voor belastingconsulent te Amsterdam of Tilburg gevolgd hebben, benoembaar zullen zijn. Zij achtten dit onjuist.

Artikelen 27 en 28. Vele leden, die met de Regering van oordeel waren, dat in het systeem van het wetsontwerp vooral in de beginne behoefte zal bestaan aan het instituut van raadsheeren-plaatsvervangers en die eveneens met de Regering instemden t.a.v. de vooral in den beginne bestaande noodzaak, relatief jeugdige krachten te benoemen, vroegen zich af, of niet een nog wat verder gaande afwijking van artikel 64 van de Wet op de Rechterlijke Organisatie en het Beleid der Justitie geboden zou zijn. Zij dachten daarbij aan het feit, dat men tot raadsheer benoembaar is op 30-jarige, doch tot raadsheer-plaatsvervanger eerst op 40-jarige leeftijd. Het leek hun voor de overgangperiode gewenst de laatstgenoemde grens eveneens op 30 jaar te stellen.

Het had de hier aan het woord zijnde leden enigermate bevreemd, dat een zo belangrijke bepaling als die van het bestaande artikel 4, lid 2, van de Wet op de raden van beroep — regelende de niet-benoembaarheid tot lid of plaatsvervangende lid van een onder het Ministerie van Financiën ressorterende Rijksambtenaar of van een burgemeester — zonder enige toelichting is verdwenen. Zij verwezen ook naar artikel 5, lid 2, van genoemde wet. Huns inziens is het ongewenst, dat de belastingambtenaren voor de functie van raadsheer-plaatsvervanger in aanmerking zouden komen.

Artikel 38. Vele leden vroegen zich af, of de formulering van dit artikel wel zuiver is. In de artikelen 79, 80 en 81 van het Besluit op de inkomstenbelasting 1941 b.v. wordt telkens gesproken niet van de raad van beroep voor de directe belastingen, doch van „de raad” zonder verdere aanduiding. Naar de letter van het voorgestelde artikel 38 zouden deze woorden dus niet worden gewijzigd.

Bovendien kan het verschil in geslacht (raad is mannelijk en gerechtshof onzijdig) onregelmatigheden in de tekst geven, indien uitsluitend het zelfstandig naamwoord door een ander wordt vervangen.

Vastgesteld 12 Juli 1955.

C. VAN DEN HEUVEL
 OUD
 WITTEWAALL VAN STOETWEGEN
 TENDELOO
 HOFSTRA
 LUCAS
 1)
 N. VAN DEN HEUVEL
 LEMAIRE
 VAN RIJCKEVORSEL
 ZEELBERG.

1) Het lid der commissie de heer Gerbrandy heeft wegens verblijf buitenslands niet aan de vaststelling van dit Verslag kunnen medewerken.